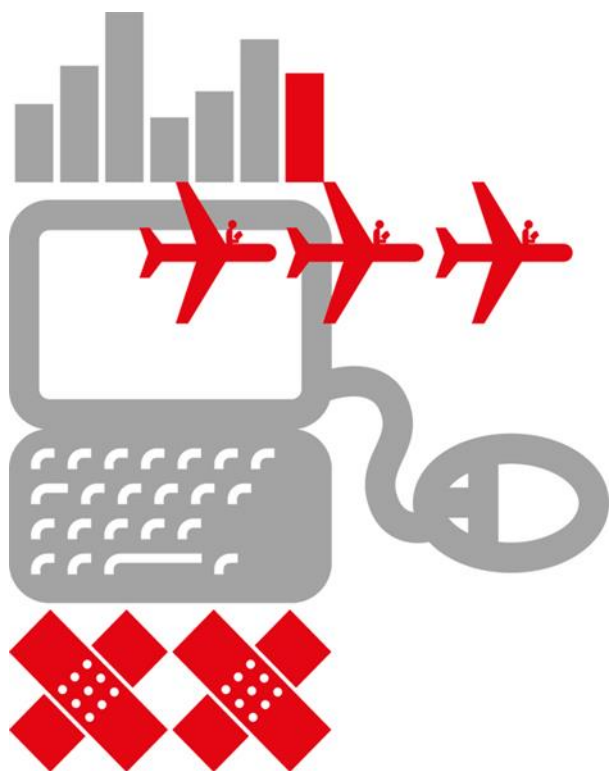

Č. j.: VSPJ/02325/2022

Etický kodex Vysoké školy polytechnické Jihlava

Jihlava, červen 2022

Preamble

Vysoká škola polytechnická Jihlava (dále jen VŠPJ) si je vědoma své společenské odpovědnosti k zaměstnancům, studujícím na VŠPJ a veřejnosti a proto přijímá tento Etický kodex. Etický kodex VŠPJ obsahuje základní principy, hodnoty a pravidla chování závazná pro všechny zaměstnance a studenty VŠPJ.

I. Úvodní ustanovení

1. Smyslem tohoto etického kodexu je vyjádřit etické principy na VŠPJ a předcházet neetickému jednání a chování na půdě VŠPJ.
2. Tento etický kodex se týká akademických a vědeckých pracovníků, studentů a účastníků celoživotního vzdělávání, jakož i ostatních zaměstnanců VŠPJ, a je pro ně závazný.

II. Principy a zásady chování VŠPJ

1. Základní principy a zásady chování pro zaměstnance a studující na VŠPJ

- a) Ctí mravní hodnoty a zásady, dodržují základní pravidla slušného chování a tento kodex.
- b) Respektují lidská práva a základní svobody, mezi nimiž na předních místech stojí právo na život a zdraví, nedotknutelnost osoby a jejího soukromí, právo na zachování lidské důstojnosti, osobní cti a dobré pověsti, svoboda myšlení, svědomí, náboženského vyznání a projevu, i svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby. Snaží se předcházet jednání, jež by tato práva a svobody porušovalo či omezovalo.
- c) Ctí vysokou školu a svým jednáním se nedopouští ničeho, co by mohlo poškodit její dobré jméno v akademické obci i u nejširší veřejnosti. Jsou si vědomi, že reprezentují vysokou školu a její hodnoty.
- d) Obhajují svobodu slova a myšlení, samostatného bádání, svobodnou výměnu názorů a informací, ctí zásady kolegiality a vzájemné spolupráce.
- e) Respektují rovná práva všech z hlediska přístupu k informacím, vzdělávání a zaměstnávání.
- f) Komunikují věcným a otevřeným způsobem s korektní argumentací, bez ponižování druhých či znevažování jejich činnosti a názorů.
- g) Kritiku a alternativní názor uplatňují korektně, věcně a podloženě, primárně prostřednictvím příslušných orgánů.
- h) Nevyužívají akademickou půdu pro uplatňování zájmů politických stran a hnutí.
- i) Pečují o majetek VŠPJ a používají ho řádně v její prospěch. Tento majetek ani své postavení nezneužívají k soukromým zájmům nebo k prospěchu osobnímu či prospěchu třetích stran. Nepřijímají dary nebo jiné výhody, pokud by tím jednali neeticky.
- j) Varují se střetu zájmů a v případě, že taková situace nastane, ji vhodným způsobem neprodleně oznámí příslušné autoritě (přímý nadřízený, vyučující, vedoucí organizačního útvaru, člen vedení).
- k) Odmítají diskriminaci na základě rasy, etnického původu, národnosti, ideologie, náboženského vyznání, víry, světového názoru, věku, pohlaví, sexuální orientace, fyzického handicapu, jazyka, sociálního původu nebo majetkových poměrů. Vůči všem jednají s respektem, dodržují princip rovného přístupu a rovných příležitostí.
- l) Odmítají jakoukoliv formu sexuálního obtěžování a násilí.
- m) Přispívají k zajištění rovných příležitostí a pozitivního postoje k osobám se specifickými potřebami, se zdravotním postižením, v obtížných životních situacích a ke zlepšování podmínek pro jejich působení v akademické komunitě.

- n) Vykonávají svoji činnost svědomitě, s plným pracovním nasazením, ale také s ohledem na přiměřenost a objem svých pracovních nebo studijních závazků vůči vysoké škole i mimo ni.
- o) Reflektují nejnovější vývoj ve svém oboru, odpovídají za přiměřenost, přesnost a objektivitu použitých metod. Rozšiřují a prohlubují své znalosti a dovednosti, přiměřeným způsobem je sdílí v rámci vysoké školy a využívají ke společensky prospěšným účelům.
- p) Vystupují proti neetickému a nevhodnému užití vědeckých poznatků. Odmítají užívání nevědeckých přístupů, rasistických, nacionalistických, ideologických, politických a náboženských hledisek ve své práci či studiu, odmítají vše, co může urážet lidskou důstojnost nebo ohrožuje rozvoj lidské společnosti.
- q) Při své práci či při studiu respektují ochranu osobních údajů a zacházejí s osobními údaji tak, aby snížili riziko jejich možného zneužití.
- r) Neobhajují a nekryjí chování, které je v rozporu se zásadami uvedenými v tomto kodexu, a to ani poukazováním na nutnou poslušnost či loajalitu.
- s) Neváhají oznámit příslušné autoritě (přímý nadřízený, vyučující, vedoucí organizačního útvaru, člen vedení) prohřešky proti tomuto kodexu, pokud o nich mají podložené informace.

2. Další principy a zásady chování pro akademické a vědecké pracovníky

- a) Zachovávají ustanovení složených akademických slibů, v souladu s etickým kodexem uplatňují svá akademická práva a využívají akademické svobody.
- b) Vnímají studenta jako partnera, jedná se studenty čestně, spravedlivě, kolegiálně a otevřeně. Nedopouští se osobního ponižování, nemorálního chování a nátlaku.
- c) Vyučují svůj obor na adekvátní úrovni současného poznání. Učí studenty pracovat s poznatky a metodami oboru kriticky a v souvislostech.
- d) Napomáhají rozvoji samostatného tvůrčího myšlení studentů. Podporují jejich osobnostní a odborný růst, učí je zásadám týmové i individuální akademické práce.
- e) Při hodnocení studijních výsledků postupují spravedlivě a transparentně. Nedopouští se znevažování jejich studijního úsilí.
- f) Nezneužívají svou autoritu a nevyžadují od studentů činnosti, které jsou předmětem jejich vlastních povinností. Nepřivlastňují si výsledky jejich práce a úsilí.
- g) Vyvozují přiměřené důsledky z případného neetického chování nebo jednání studentů.
- h) Při své vědecké a tvůrčí práci reflektují nejnovější vývoj ve svém oboru, odpovídají za přiměřenost, přesnost a objektivitu prováděného výzkumu.
- i) V rámci týmové práce uznávají úsilí a přínosy ostatních členů týmů. Tento postoj uplatňují při stanovování podílu spoluautorství a nezneužívají přitom svého funkčního postavení.
- j) Odpovídají za účelné a efektivní využívání prostředků na výzkum a neduplikují výzkum provedený jinde, pokud není potřebný k ověření, doplnění či porovnání výsledků.
- k) Pečují o data či zkoumané materiály, o jejich přesný popis a standardní způsoby jejich ochrany a archivace.
- l) Dodržují zásady ochrany duševního vlastnictví, a to jak při vlastní práci, tak i při nakládání s tvorbou druhých. Dodržují specifická pravidla profesionální etiky daného oboru.
- m) Dbají na uvádění správné afiliace výsledků tvůrčí činnosti. Vytvoří-li dílo v rámci svých pracovněprávních povinností, aplikují na něj režim zaměstnaneckého díla.
- n) Nepublikují eticky pochybným způsobem včetně využívání eticky pochybných publikačních platforem. Nepřivlastňují si výsledky práce druhých, nedopouští se plagiátorství.

- o) Nevyužívají služeb psaní prací na zakázku (praktiky označované „academic ghostwriting“), ani je sami nenabízí.
- p) Posuzovatelskou, znaleckou, recenzní nebo jinou hodnotitelskou činnost provádí osobně, nezávisle a pečlivě. Stanoviska zpracovávají zodpovědně a s ohledem na tematickou oblast svého oboru, nepodléhají přitom vnějším tlakům a vycházejí z objektivních kritérií.
- q) Při zveřejňování poznatků a výsledků dbají na jejich úplnost, ověřitelnost a objektivní interpretaci.
- r) Předávají své výsledky, pokud nepodléhají legitimnímu utajení, odborné veřejnosti. Se získanými vědeckými poznatky uvážlivě seznamují širokou veřejnost až po jejich prověření a uveřejnění v odborných médiích.

3. Další principy a zásady chování pro studenty a účastníky celoživotního vzdělávání

- a) Chovají se čestně a slušně ke členům akademické obce a ostatním pracovníkům školy, respektují jejich práci.
- b) Přístupují ke studiu svědomitě a odpovědně, chrání majetek školy a používají ho pouze pro potřeby studia.
- c) Komunikují otevřeně, svobodně, při vyjadřování svých názorů nepoužívají násilí nebo hrozby.
- d) Nenarušují výuku svým chováním a v rámci výuky nejsou pod vlivem alkoholu ani jiných omamných a psychotropních látek.
- e) Neznevažují výsledky práce svého vyučujícího, jiných studentů a pracovníků vysoké školy.
- f) Respektují hodnocení svých výsledků a své případné výhrady k tomuto hodnocení komunikují přímo s příslušným hodnotícím pracovníkem či s jeho přímým nadřízeným.
- g) Nevyužívají služeb psaní prací na zakázku (praktiky označované „academic ghostwriting“), ani je sami nenabízí.
- h) Nepodvádí při ověřování výsledků učení a nedávají příležitost k podvádění druhým.
- i) Neprezentují výsledky jiných jako výsledky vlastní, řádně citují a uvádí přesné odkazy na zdroje, odmítají padělání dat a dalších údajů a neuvádí nepravdivé informace.

III. Etická komise VŠPJ

1. K posuzování podnětů ve věci dodržování Etického kodexu se dle čl. 5, odst. 3) Statutu Vysoké školy polytechnické Jihlava ustanovuje Etická komise VŠPJ jako poradní orgán rektora.
2. Pravidla jednání etické komise upravuje Jednací řád Etické komise VŠPJ.

IV. Postup při řešení případů porušování etických zásad na VŠPJ

1. V případě podezření na porušení Etického kodexu VŠPJ jednáním zaměstnance či studujícího mohou zaměstnanci, studující i další osoby podat podnět v písemné nebo elektronické podobě na kancelář rektora VŠPJ.
2. Podnět musí výslovně obsahovat sdělení předkladatele o tom, které ustanovení Etického kodexu VŠPJ bylo porušeno. Podnět musí být předkladatelem zdůvodněn, ztotožnění předkladatele musí být ověřitelné (např. email VŠPJ).
3. Anonymní sdělení má informační charakter, nemá charakter podnětu.
4. Podnět k Etické komisi VŠPJ postupuje bez zbytečného odkladu vedoucí kanceláře rektora přímo předsedovi komise.
5. Podnět se řeší zpravidla v součinnosti všech zúčastněných stran, při čemž se dbá na nejvyšší možnou ochranu soukromí.

V. Závěrečná ustanovení

1. Etický kodex VŠPJ nahrazuje Soubor etických zásad Vysoké školy polytechnické Jihlava ze dne 1. února 2011.
2. Etický kodex VŠPJ nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu rektora.

V Jihlavě dne 1. září 2022

doc. Ing. Zdeněk Horák, Ph.D.
rektor